

Vsebina

Rekordna količina hlodovine na licitaciji v Slovenj Gradcu	4
Redčenje gozdov po švedsko v Sloveniji.	6
Zmogljiva lahka kategorija	9
Naložbe v gozdove v letu 2020	12
Klešče za hlodovino SCORPION PREMIUM nagrajene s prestižno nagrado	15
Revidiran standard PEFC-COC	16

Izdajatelj:
KMETIJSKA ZALOŽBA, d.o.o.
Stari trg 278,
2380 Slovenj Gradec

Glavni urednik: mag. Andrej GOLOB
Odgovorna urednica: Veronika Z. VALENTAR
Stalni sodelavci: mag. Marjan DOLENŠEK,
Marko KENDA, Jože KOVAČ,
dr. Nike KRAJNC, Jože MORI

Tehnični urednik: Janez GRABEC
Oblikovanje, grafična priprava:
Kmetijska založba, d.o.o.
Naklada: 5 000 izvodov

Naslov uredništva:
GOZD in obnovljivi viri,
Stari trg 278, 2380 Slovenj Gradec
tel.: (02) 88 56 700
e-pošta: kmetovalec@km-z.si,
http: www.kmetovalec.com

Naročnine in oglasno trženje:
KMETIJSKA ZALOŽBA, d.o.o.
Stari trg 278, 2380 Slovenj Gradec
tel.: 05 90 10 576
e-pošta: oglasi@km-z.si

Cena posamezne številke: 8 €
Letna naročnina (4 št.): 30 €
5 % DDV je vključen v ceno

Izdaja je namenjena naročnikom.

Fotografija na naslovnici: Marjan Dolenshek

Bo Gretin učinek spremenil navade potrošnikov?

Švedska najstnica Greta Thunberg, ki se je nekega dne uprla in namesto v šoli obsedela na stopnicah pred parlamentom, je povzročila val protestov evropske mladine v skoraj vseh evropskih prestolnicah. Kot je zapisala njena mama v knjigi Naša hiša je v plamenih, je deklica reševanje planeta vzela kot svoje veliko poslanstvo. Govornica v palači Združenih narodov, nominiranka za Nobelovo nagrado za mir, sicer skromna avtistična deklica, je postala aktivistka in zgled mnogim mladim, ki želijo boljši svet. Tako je vsaj videti od zunaj, a bati se je, da je svet preveč vpet v kolesje globaliziranosti, da bi ga kmalu premaknili v drugo tirnico.

Ko so prvim podnebnim protestom sledili tudi protesti slovenskih najstnikov, se je namreč hitro dalo ugotoviti, da se naša mladina še ni pripravljena resno soočiti z morebitnimi posledicami njihovih samogovorov v javnosti. Slovenski najstniki po raziskavah klimatologinje Lučke Kajfež Bogataj v večini primerov nimajo najmanjšega pojma, kolikšne stroške v njihovem gospodinjstvu predstavlja energija, kaj šele, da bi se bili pripravljene odpovedati udobju, potovanjem z letali in luksuzni elektroniki. Kot je ugotovil neodvisen nemški novinar (in svoje ugotovitve objavil na socialnih omrežjih), je poznavanje dejstev o podnebnih spremembah med mladino porazno slabo. Študija, ki jo je izvedel nemški inštitut za okoljske raziskave na Tehnični univerzi v Berlinu, je pokazala, da se je četrtnina mladih udeležencev petkovih protestov udeležila zato, ker jim je zato odpadel pouk. Med vsemi težavami, ki so jih našli anketiranci, sta okolje in podnebje šele na petem mestu. Po mnenju anketirancev so največja težava sodobnega sveta terorizem in vojne, na drugem mestu so migracije, na tretjem pa socialna pravičnost. Problematika podnebnih sprememb je tudi po zaslugi Grete postala bolj prepoznavna, a se odločitve vse bolj prenašajo na višjo, politično raven. Zavedanje, da smo potrošniki tisti, ki dejansko imamo vpliv na globalne procese, je še v povojih, namesto pred svojim pragom pa je bistveno lažje pometati pred parlamentom in se tako izogniti lastni odgovornosti.

Na zemlji zaradi pridobivanja poljedelskih površin vsako leto trajno izgubimo za nekaj Slovenij veliko površino tropskih gozdov. Predvsem v namenom gojenja soje, ki je poleg kave, banan in kakava eden pomembnih izvoznih proizvodov tropskega podnebnega pasu. Palmove plantaže so samo Maleziji iztrgale 5 milijonov hektarov tropskih gozdov, palmovo olje pa je eden glavnih izvoznih proizvodov azijskih držav, ki se nahajajo v tropskem pasu. Nahaja se v veliki večini industrijski proizvodov: pecivu, kruhu, kozmetiki in skoraj vseh instant predelanih živilih za hitro uporabo. Ob vsej množici globalnih proizvodov vsekakor ne moremo mimo bombaža, ki poleg ogromno vode porabi še največ kemikalij med vsemi industrijskimi rastlinami. Izsekavanje tropskih gozdov v kombinaciji s povečanimi izpusti toplogrednih plinov, ki poteka že od prve industrijske revolucije, povzroča segrevanje planeta, ki ga je Greta Thunberg ubesedila v prispodobi goreče hiše.

Morda ni naključje, da se je Greta zgodila na Švedskem. To je namreč dežela, kjer kmetje na jugu v času podnebnih sprememb razmišljajo o vinogradništvu, na njenem severu pa se že pripravljajo na taljenje večnega ledu, ki ne bo nič kaj prijazno. Greta je pričela opozarjati, da so potrebne spremembe tukaj in zdaj in za seboj potegnila množice, ki so pričele razmišljati o drugačnem načinu življenja. Teorija RRR (iz angleščine reuse, reduce, recycle, ki pomeni ponovno uporabi, zmanjšaj in recikliraj) je bila do nedavnega kot dobra praksa omejena na podjetja, ki so svoj imidž gradila na marketingu ekologije, zelenih delovnih mestih in zmanjševanju odpadkov. Po zaslugi Grete Thunberg in njenih sledilcev se sedaj ta teorija seli v domove Evropejcev – predvsem mladih, ki jim ni vseeno za njihovo prihodnost. Kot poročajo tudi mediji, bo Gretin učinek vplival tudi na trg lesnih proizvodov, predvsem v smeri iskanja trajnostnih in trajnejših rešitev. Da bi zatresla globalni trg, kamor sodijo tudi izdelki množične potrošnje, se verjetno ne bo zgodilo kmalu. Vsekakor je Greta povzročila novo gibanje, ki (še) ni politično. Bori se s tihim glasom, a z glasnim odmevom. Začasno ga lahko ustavi le virus, ki se širi s Kitajske. A zagotovo sta oba – Gretin in Wuhan virus na dobri poti, da končno premakneta svet s tečajev.

Veronika Valentar